

B.S. ApS

Vangensvej 25, Kilden, 9900 Frederikshavn
CVR-nr. 33 77 79 30

Årsrapport for 2018

Årsrapporten er godkendt på den
ordinære generalforsamling, d. 30.05.19

Bent Sørensen
Dirigent

Koncernoplysninger m.v.	3
Koncernoversigt	4
Ledelsespåtegning	5
Den uafhængige revisors revisionspåtegning	6 - 8
Ledelsesberetning	9 - 10
Resultatopgørelse	11
Balance	12 - 14
Egenkapitalopgørelse	15 - 16
Koncernens pengestrømsopgørelse	17
Noter	18 - 38

Selskabet

B.S. ApS
Vangensvej 25, Kilden
9900 Frederikshavn
Telefon: 98 43 94 07
Hjemsted: Frederikshavn
CVR-nr.: 33 77 79 30
Regnskabsår: 01.01 - 31.12

Direktion

Bent Sørensen

Revision

Beierholm
Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

Pengeinstitut

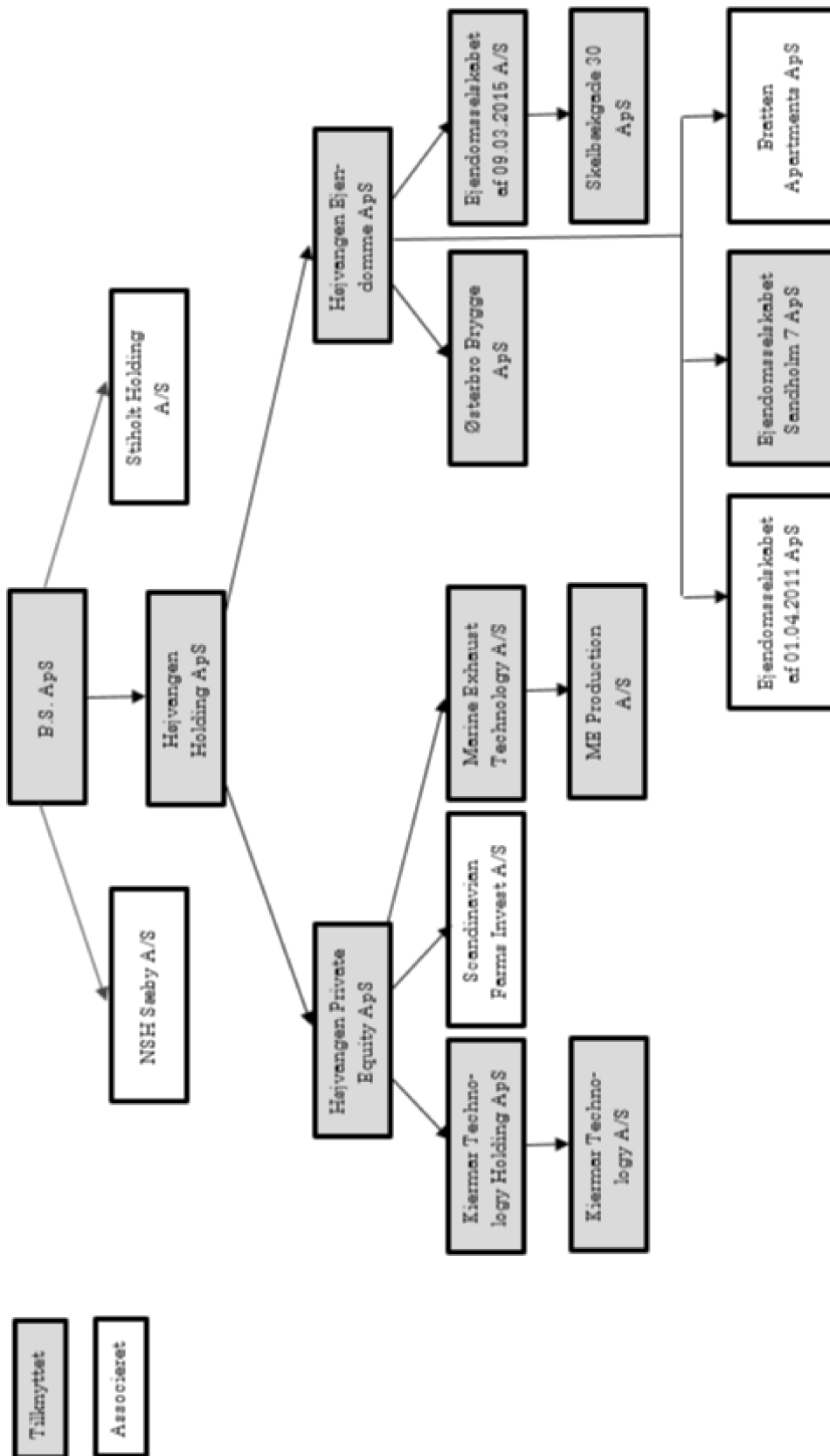
Sparekassen Vendsyssel

Dattervirksomheder

Højvangen Holding ApS, Frederikshavn
Højvangen Private Equity ApS, Frederikshavn
Marine Exhaust Technology A/S, Frederikshavn
ME Production A/S, Frederikshavn
Kiermar Technology Holding ApS, Skanderborg
Kiermar Technology A/S, Skanderborg
Højvangen Ejendomme ApS, Frederikshavn
Ejendomsselskabet Sandholm 7 ApS, Frederikshavn
Østerbro Brygge ApS, Frederikshavn
Ejendomsselskabet af 09.03.2015 ApS, Frederikshavn
Skelbækgade 30 ApS, Frederikshavn

Følgende associerede selskaber indgår ikke i konsolideringen, men indgår til indre verdi efter equity metoden:

- Scandinavian Farms Invest A/S
- Ejendomselskabet ef 01.04.2011 ApS
- Breden Apartments ApS

Jeg har dags dato aflagt årsrapporten for regnskabsåret 01.01.18 - 31.12.18 for B.S. ApS.

Årsrapporten aflægges i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Det er min opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og modervirksomhedens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31.12.18 og resultatet af koncernens og modervirksomhedens aktiviteter samt af koncernens pengestrømme for regnskabsåret 01.01.18 - 31.12.18.

Ledelsesberetningen indeholder efter min opfattelse en retvisende redegørelse for de forhold, beretningen omhandler.

Årsrapporten indstilles til generalforsamlingens godkendelse.

Frederikshavn, den 30. maj 2019

Direktionen

Bent Sørensen

Til kapitalejeren i B.S. ApS**Konklusion**

Vi har revideret koncernregnskabet og årsregnskabet for B.S. ApS for regnskabsåret 01.01.18 - 31.12.18, der omfatter resultatopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis for såvel koncernen som selskabet samt pengestrømsopgørelse for koncernen. Koncernregnskabet og årsregnskabet udarbejdes efter årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31.12.18 samt af resultatet af koncernens og selskabets aktiviteter samt pengestrømme for koncernen for regnskabsåret 01.01.18 - 31.12.18 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af koncernregnskabet og årsregnskabet". Vi er uafhængige af koncernen og selskabet i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse regler og krav. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Ledelsens ansvar for koncernregnskabet og årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et koncernregnskab og et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et koncernregnskab og et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af koncernregnskabet og årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere koncernens og selskabets evne til at fortsætte driften, at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant, samt at udarbejde koncernregnskabet og årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere koncernen og selskabet, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af koncernregnskabet og årsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om koncernregnskabet og årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugerne træffer på grundlag af koncernregnskabet og årsregnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i koncernregnskabet og årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af koncernens og selskabets interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af koncernregnskabet og årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om koncernens og selskabets evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i koncernregnskabet og årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at koncernen og selskabet ikke længere kan fortsætte driften.

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af koncernregnskabet og årsregnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om koncernregnskabet og årsregnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.
- Opnår vi tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis for de finansielle oplysninger for virksomhederne eller forretningsaktiviteterne i koncernen til brug for at udtrykke en konklusion om koncernregnskabet. Vi er ansvarlige for at lede, føre tilsyn med og udføre koncernrevisionen. Vi er eneansvarlige for vores revisionskonklusion.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om koncernregnskabet og årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af koncernregnskabet og årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med koncernregnskabet eller årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til årsregnskabsloven.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med koncernregnskabet og årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med årsregnskabslovens krav. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Hjørring, den 30. maj 2019

Beierholm

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
CVR-nr. 32 89 54 68

Peter Henriksen

Statsaut. revisor
MNE-nr. mne16817

KONCERNENS HOVED- OG NØGLETAL

Hovedtal

Beløb i t.DKK	2018	2017	2016
<i>Resultat</i>			
Resultat af primær drift	82.248	4.327	27
Indeks	304.622	16.026	100
Finansielle poster i alt	-54.429	44.013	14.830
Indeks	-367	297	100
Årets resultat	8.164	43.539	6.716
Indeks	122	648	100
<i>Balance</i>			
Samlede aktiver	702.704	635.880	513.404
Indeks	137	124	100
Investeringer i materielle anlægsaktiver	24.279	73.774	18.059
Indeks	134	409	100
Egenkapital	431.922	443.567	423.841
Indeks	102	105	100
<i>Pengestrømme</i>			
Nettopengestrømme fra:			
Driften	4.066	57.985	75.004
Investeringer	-20.558	-62.557	-42.193
Finansiering	6.340	18.567	19.688
Årets pengestrømme	-10.152	13.995	52.499

Væsentligste aktiviteter

Koncernens væsentligste aktiviteter består i:

- Udvikling, ordreproduktion og afsætning af røgrensningssystemer til skibe
- Produktion, afsætning og reparation af marinegear og vindmøllegear
- Udvikling, produktion og salg af pressemaskiner
- Projektudvikling af udlejningsejendomme samt besiddelse og udlejning af ejendomme
- Investeringsvirksomhed, herunder investering i værdipapirer
- Investering i kinesisk selskab, hvis aktivitet er svineproduktion

Udvikling i aktiviteter og økonomiske forhold

Resultatopgørelsen for tiden 01.01.18 - 31.12.18 udviser et resultat på DKK 8.164.224 mod DKK 43.538.702 for tiden 01.01.17 - 31.12.17. Balancen viser en egenkapital på DKK 431.922.171.

Resultatforventningen for 2018 var et positivt resultat, hvilket er opfyldt.

Forventet udvikling

Selskabet forventer ligeledes et positivt resultat for det kommende år.

Særlige risici

Prisrisici

Afkastet af investeringen i svineproduktion er følsom overfor ændringer i afregningspriser for svin.

Valutarisici

Koncernen er i en vis grad følsom overfor kursudsving som følge af handel med udlandet samt investeringen i Kina.

Forsknings- og udviklingsaktiviteter

Koncernen udvikler løbende på sine røgrensningssystemer og pressemaskiner.

Note	Koncern		Modervirksomhed	
	2018 DKK	2017 DKK	2018 DKK	2017 DKK
	58.237.739	38.241.855	-275.325	-171.718
	Bruttoresultat			
2	Personaleomkostninger	-47.980.119	-31.280.179	0
	Resultat før af- og nedskrivninger	10.257.620	6.961.676	-275.325
	Af- og nedskrivninger af immaterielle og materielle anlægsaktiver	2.886.187	-2.635.045	0
	Resultat før dagsværdireguleringer	13.143.807	4.326.631	-275.325
	Dagsværdiregulering af investeringsejendomme	69.103.875	0	0
	Resultat af primær drift	82.247.682	4.326.631	-275.325
	Andre driftsomkostninger	-200.967	-344.711	0
	Resultat før finansielle poster	82.046.715	3.981.920	-275.325
	Indtægter af kapitalandele i tilknyttede virksomheder	0	0	-7.991.179
	Indtægter af kapitalandele i associerede virksomheder	-41.811.207	12.905.114	-5.756.390
	Indtægter af andre kapitalandele, værdipapirer og tilgodehavender, der er anlægsaktiver	11.590	8.094	0
	Andre finansielle indtægter	11.108.960	34.849.611	1.672.913
3	Andre finansielle omkostninger	-23.738.048	-3.749.485	-1.955.076
	Finansielle poster i alt	-54.428.705	44.013.334	-14.029.732
	Resultat før skat	27.618.010	47.995.254	-14.305.057
4	Skat af årets resultat	-19.453.786	-4.456.552	99.597
	Årets resultat	8.164.224	43.538.702	-14.205.460

5 Resultatdisponering

		Koncern		Modervirksomhed	
		31.12.18 DKK	31.12.17 DKK	31.12.18 DKK	31.12.17 DKK
AKTIVER					
Note					
	Færdiggjorte udviklingsprojekter	8.982.180	0	0	0
	Erhvervede rettigheder	69.972	139.226	0	0
	Goodwill	0	4.111.350	0	0
6	Immaterielle anlægsaktiver i alt	9.052.152	4.250.576	0	0
	Grunde og bygninger	32.509.630	87.443.509	0	0
	Investeringsejendomme	246.600.000	0	0	0
	Indretning af lejede lokaler	274.636	27.966	0	0
	Produktionsanlæg og maskiner	2.640.978	985.211	0	0
	Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	1.244.000	419.151	0	0
	Materielle anlægsaktiver under udførelse	0	115.586.474	0	0
7	Materielle anlægsaktiver i alt	283.269.244	204.462.311	0	0
8	Kapitalandele i tilknyttede virksomheder	0	0	124.826.949	142.754.565
8	Kapitalandele i associerede virksomheder	14.584.130	41.916.479	8.881.780	0
8	Andre værdipapirer og kapitalandele	668.219	629.629	27.000	0
9	Deposita	140.265	178.237	0	0
9	Andre tilgodehavender	37.157.500	35.625.000	0	0
	Finansielle anlægsaktiver i alt	52.550.114	78.349.345	133.735.729	142.754.565
	Anlægsaktiver i alt	344.871.510	287.062.232	133.735.729	142.754.565
	Råvarer og hjælpematerialer	16.730.206	6.238.560	0	0
	Varer under fremstilling	6.670.227	2.354.463	0	0
	Fremstillede varer og handelsvarer	773.235	899.000	0	0
	Varebeholdninger i alt	24.173.668	9.492.023	0	0
10	Igangværende arbejder for fremmed regning	20.811.715	10.224.581	0	0
	Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser	11.512.220	22.817.539	0	0
	Tilgodehavender hos associerede virksomheder	62.973.586	37.247.201	8.676.905	0
11	Udskudt skatteaktiv	0	4.573.979	94.737	0
	Tilgodehavende selskabsskat	2.044.357	0	1.561.484	2.940.990
	Andre tilgodehavender	4.519.515	4.556.345	213.146	207.106
12	Periodeafgrænsningsposter	481.995	421.031	0	0
	Tilgodehavender i alt	102.343.388	79.840.676	10.546.272	3.148.096

Note	Koncern		Modervirksomhed	
	31.12.18 DKK	31.12.17 DKK	31.12.18 DKK	31.12.17 DKK
Andre værdipapirer og kapitalandele	166.953.594	173.414.504	22.666.402	19.117.316
Værdipapirer og kapitalandele i alt	166.953.594	173.414.504	22.666.402	19.117.316
Likvide beholdninger	64.361.972	86.070.156	6.380.619	19.106.937
Omsætningsaktiver i alt	357.832.622	348.817.359	39.593.293	41.372.349
Aktiver i alt	702.704.132	635.879.591	173.329.022	184.126.914

		Koncern		Modervirksomhed	
		31.12.18 DKK	31.12.17 DKK	31.12.18 DKK	31.12.17 DKK
PASSIVER					
Note					
	Selskabskapital	399.681	399.681	399.681	399.681
	Reserve for nettoopskrivning efter indre værdis metode	0	34.394.697	0	0
	Reserve for udviklingsomkostninger	82.503	96.254	0	0
	Overført resultat	155.595.189	132.716.038	160.380.079	174.521.976
	Egenkapital tilhørende moderselskabets kapitalejere	156.077.373	167.606.670	160.779.760	174.921.657
13	Minoritetsinteresser	275.844.798	275.960.589	0	0
	Egenkapital i alt	431.922.171	443.567.259	160.779.760	174.921.657
11	Hensættelser til udskudt skat	14.890.776	0	0	0
14	Andre hensatte forpligtelser	3.562.390	1.596.250	0	0
	Hensatte forpligtelser i alt	18.453.166	1.596.250	0	0
15	Gæld til realkreditinstitutter	132.055.603	108.860.376	0	0
15	Gæld til øvrige kreditinstitutter	19.000.000	19.000.000	0	0
15	Anden gæld	4.939.694	4.919.000	0	0
	Langfristede gældsforpligtelser i alt	155.995.297	132.779.376	0	0
15	Kortfristet del af langfristede gældsforpligtelser	4.397.435	1.273.080	0	0
	Gæld til øvrige kreditinstitutter	1.615.868	19.633.018	0	0
10	Modtagne forudbetalinger vedrørende igangværende arbejder for fremmed regning	43.667.293	10.153.004	0	0
	Leverandører af varer og tjenesteydelser	32.268.251	18.007.846	0	0
	Gæld til tilknyttede virksomheder	0	0	12.229.903	9.104.928
	Gæld til associerede virksomheder	65.760	32.853	0	0
	Deposita	1.867.440	0	0	0
	Selskabsskat	0	34.343	0	0
	Anden gæld	12.219.968	8.515.126	319.359	100.329
16	Periodeafgrænsningsposter	231.483	287.436	0	0
	Kortfristede gældsforpligtelser i alt	96.333.498	57.936.706	12.549.262	9.205.257
	Gældsforpligtelser i alt	252.328.795	190.716.082	12.549.262	9.205.257
	Passiver i alt	702.704.132	635.879.591	173.329.022	184.126.914
17	Eventualforpligtelser				
18	Pantsætninger og sikkerhedsstillelser				
19	Nærtstående parter				

Egenkapitalopgørelse

Beløb i DKK	Selskabs- kapital	Reserve for nettoopskriv- ning efter indre værdis- metode	Reserve for udviklings- omkostninger	Overført resultat	Forslag til udbytte for regnskabsåret	Egenkapital tilhørende modervirk- somhedens kapitalejere	Minoritets- interesser	Egenkapital i alt
Koncern:								
Egenkapitalopgørelse for 01.01.17 - 31.12.17								
Saldo pr. 01.01.17	399.681	27.985.106	123.758	135.128.327	1.000.000	164.636.872	248.887.208	413.524.080
Valutakursregulering af udenlandske virksomheder	0	-6.286.950	0	4.191.300	0	-2.095.650	-4.191.300	-6.286.950
Betalt udbytte	0	0	0	0	-1.000.000	-1.000.000	-6.000.000	-7.000.000
Øvrige egenkapitalbevægelser	0	-208.573	0	139.050	0	-69.523	-139.050	-208.573
Overførsler til/fra andre reserver	0	0	-27.504	-8.924.355	0	-8.951.859	8.951.859	0
Forslag til resultatdisponering	0	12.905.114	0	2.181.716	0	15.086.830	28.451.872	43.538.702
Saldo pr. 31.12.17	399.681	34.394.697	96.254	132.716.038	0	167.606.670	275.960.589	443.567.259
Egenkapitalopgørelse for 01.01.18 - 31.12.18								
Saldo pr. 01.01.18	399.681	34.394.697	96.254	132.716.038	0	167.606.670	275.960.589	443.567.259
Valutakursregulering af udenlandske virksomheder	0	190.688	0	-127.125	0	63.563	127.125	190.688
Betalt udbytte	0	0	0	0	0	0	-20.000.000	-20.000.000
Overførsler til/fra andre reserver	0	0	-13.751	13.751	0	0	0	0
Forslag til resultatdisponering	0	-34.585.385	0	22.992.525	0	-11.592.860	19.757.084	8.164.224
Saldo pr. 31.12.18	399.681	0	82.503	155.595.189	0	156.077.373	275.844.798	431.922.171

Egenkapitalopgørelse

Beløb i DKK	Selskabs- kapital	Reserve for nettoopskriv- ning efter indre værdis- metode	Reserve for udviklings- omkostninger	Overført resultat	Forslag til udbytte for regnskabsåret	Egenkapital tilhørende modervirk- somhedens kapitalejere	Minoritets- interesser	Egenkapital i alt
Modervirksomhed:								
Egenkapitalopgørelse for 01.01.17 - 31.12.17								
Saldo pr. 01.01.17	399.681	0	0	163.237.191	1.000.000	164.636.872	0	164.636.872
Betalt udbytte	0	0	0	0	-1.000.000	-1.000.000	0	-1.000.000
Øvrige egenkapitalbevægelser	0	0	0	-2.165.175	0	-2.165.175	0	-2.165.175
Forslag til resultatdisponering	0	0	0	13.449.960	0	13.449.960	0	13.449.960
Saldo pr. 31.12.17	399.681	0	0	174.521.976	0	174.921.657	0	174.921.657
Egenkapitalopgørelse for 01.01.18 - 31.12.18								
Saldo pr. 01.01.18	399.681	0	0	174.521.976	0	174.921.657	0	174.921.657
Øvrige egenkapitalbevægelser	0	0	0	63.563	0	63.563	0	63.563
Forslag til resultatdisponering	0	0	0	-14.205.460	0	-14.205.460	0	-14.205.460
Saldo pr. 31.12.18	399.681	0	0	160.380.079	0	160.779.760	0	160.779.760

Koncernens pengestrømsopgørelse

Note	Koncern	
	2018 DKK	2017 DKK
Årets resultat	8.164.224	43.538.702
20 Reguleringer	-3.011.362	-37.078.704
Forskydning i driftskapital		
Varebeholdninger	-14.681.645	-629.234
Tilgodehavender	-25.032.334	2.928.053
Leverandører af varer og tjenesteydelser	14.260.405	14.644.446
Andre driftsafledte gældsforpligtelser	39.063.525	4.626.801
Pengestrømme fra drift før finansielle poster	18.762.813	28.030.064
Modtagne renteindtægter og lignende indtægter	11.108.960	34.849.611
Betalte renteomkostninger og lignende omkostninger	-23.738.048	-3.749.485
Betalt selskabsskat	-2.067.731	-1.145.077
Pengestrømme fra driften	4.065.994	57.985.113
Salg af immaterielle anlægsaktiver	0	80.649
Køb af materielle anlægsaktiver	-24.279.417	-73.774.252
Salg af materielle anlægsaktiver	19.530.901	0
Køb af finansielle anlægsaktiver	-14.665.170	-98.237
Salg af finansielle anlægsaktiver	37.972	0
Modtaget udbytte	350.000	0
Udlån	-1.532.500	0
Modtaget afdrag på udlån	0	11.235.012
Pengestrømme fra investeringer	-20.558.214	-62.556.828
Betalt udbytte	-20.000.000	-7.000.000
Optagelse af gæld til realkreditinstitutter	27.500.000	28.535.000
Afdrag på gæld til realkreditinstitutter	-1.180.418	-3.987.397
Optagelse af langfristede gældsforpligtelser i øvrigt	20.694	1.019.000
Pengestrømme fra finansiering	6.340.276	18.566.603
Årets samlede pengestrømme	-10.151.944	13.994.888
Likvide beholdninger ved årets begyndelse	86.070.156	55.085.864
Værdipapirer uden væsentlig kursrisiko ved årets begyndelse	173.414.504	175.741.015
Kortfristede gældsforpligtelser til kreditinstitutter ved årets begyndelse	-19.633.018	-4.970.125
Likvide beholdninger ved årets slutning	229.699.698	239.851.642
Likvide beholdninger ved årets slutning specificeres således:		
Likvide beholdninger	64.361.972	86.070.156
Værdipapirer uden væsentlig kursrisiko	166.953.594	173.414.504
Kortfristede gældsforpligtelser til kreditinstitutter	-1.615.868	-19.633.018
I alt	229.699.698	239.851.642

1. Særlige poster

Særlige poster er indtægter og omkostninger, der er særlige på grund af deres størrelse og art. Der har i regnskabsåret været følgende særlige poster:

	Indregnet i resultatopgørelsen under:	Koncern		Modervirksomhed	
		2018 DKK	2017 DKK	2018 DKK	2017 DKK
Særlige poster:					
Tilbageførsel af nedskrivninger på immaterielle anlægsaktiver	Af- og nedskrivninger af immaterielle og materielle anlægsaktiver	10.480.519	0	0	0

	Koncern		Modervirksomhed	
	2018 DKK	2017 DKK	2018 DKK	2017 DKK

2. Personaleomkostninger

Lønninger	41.978.043	27.631.113	0	0
Pensioner	4.879.121	3.142.567	0	0
Andre omkostninger til social sikring	775.720	506.499	0	0
Andre personaleomkostninger	347.235	0	0	0
I alt	47.980.119	31.280.179	0	0
Gennemsnitligt antal beskæftigede i året	82	58	0	0

3. Finansielle omkostninger

Renter, tilknyttede virksomheder	0	0	504.163	238.660
Øvrige finansielle omkostninger i alt	23.738.048	3.749.485	1.450.913	111.176
I alt	23.738.048	3.749.485	1.955.076	349.836

	Koncern		Modervirksomhed	
	2018 DKK	2017 DKK	2018 DKK	2017 DKK

4. Skat af årets resultat

Skat af årets resultat	0	3.699.518	0	213.172
Årets regulering af udskudt skat	19.464.755	732.948	-94.737	0
Regulering af skat fra tidligere år	-10.969	24.086	-4.860	24.086
I alt	19.453.786	4.456.552	-99.597	237.258

5. Resultatdisponering

Reserve for nettoopskrivning efter indre værdis metode	-34.585.385	12.905.114	0	0
Minoritetsinteresser	19.757.084	28.451.872	0	0
Overført resultat	22.992.525	2.181.716	-14.205.460	13.449.960
I alt	8.164.224	43.538.702	-14.205.460	13.449.960

6. Immaterielle anlægsaktiver

Beløb i DKK	Færdiggjorte udviklingsprojekter	Erhvervede rettigheder	Goodwill
Koncern:			
Kostpris pr. 01.01.18	18.453.444	1.242.885	11.551.491
Kostpris pr. 31.12.18	18.453.444	1.242.885	11.551.491
Af- og nedskrivninger pr. 01.01.18	-18.453.444	-1.103.659	-7.440.141
Afskrivninger i året	-1.498.339	-69.254	-4.111.350
Tilbageførsel af nedskrivninger fra tidligere år	10.480.519	0	0
Af- og nedskrivninger pr. 31.12.18	-9.471.264	-1.172.913	-11.551.491
Regnskabsmæssig værdi pr. 31.12.18	8.982.180	69.972	0

Selskabet opstiller estimater for indtjening/afkast af udviklingsomkostningerne. Der er estimeret en indtjening fra udviklingsomkostningerne, der er betydelig over den bogførte værdi.

7. Materielle anlægsaktiver

Beløb i DKK	Grunde og bygninger	Investerings- ejendomme	Indretning af lejede lokaler	Produktions- anlæg og maskiner	Andre anlæg, driftsmateriel og inventar
Koncern:					
Kostpris pr. 01.01.18	94.691.160	0	79.880	8.819.924	1.690.171
Tilgang i året	199.763	20.312.755	291.829	2.423.247	1.051.823
Afgang i året	-12.923.420	0	0	-125.000	0
Overførsler i årets løb til/fra andre poster	-42.843.898	158.430.372	0	0	0
Kostpris pr. 31.12.18	39.123.605	178.743.127	371.709	11.118.171	2.741.994
Opskrivninger i året	0	69.103.875	0	0	0
Opskrivninger pr. 31.12.18	0	69.103.875	0	0	0
Af- og nedskrivninger pr. 01.01.18	-7.247.651	0	-51.914	-7.834.713	-1.271.020
Afskrivninger i året	-875.776	0	-45.159	-767.480	-226.974
Tilbageførsel af af- og nedskrivninger på afhændede aktiver	262.450	0	0	125.000	0
Overførsler i årets løb til/fra andre poster	1.247.002	-1.247.002	0	0	0
Af- og nedskrivninger pr. 31.12.18	-6.613.975	-1.247.002	-97.073	-8.477.193	-1.497.994
Regnskabsmæssig værdi pr. 31.12.18	32.509.630	246.600.000	274.636	2.640.978	1.244.000
Regnskabsmæssig værdi i balancen, såfremt opskrivning til dagsværdi ikke havde været foretaget pr. 31.12.18	32.509.630	177.496.125	274.636	2.640.978	1.244.000
Renteomkostninger indeholdt i kostpris pr. 31.12.18	0	9.811.415	0	0	0

Selskabet anvender normalindtjeningsmetoden til fastsættelse af dagsværdien for investeringsejendommene.

Fastsættelse af dagsværdien er baseret på en forventet normaliseret driftsresultat på t.DKK 7.416 og et afkastkrav på 4%. Afkastkravet er fastlagt under hensyntagen til ejendommenes beliggenhed, alder, vedligeholdelsesstand og udlejningsgrad, herunder vilkår og betingelser i lejekontrakter. For øvrige ejendomme er værdien baseret på faktiske handler.

Der har været anvendt ekstern vurderingsmand ved fastsættelse af dagsværdien på investeringsejendommene.

8. Værdipapirer og kapitalandele

Beløb i DKK	Kapitalandele i tilknyttede virksomheder	Kapitalandele i associerede virksomheder	Andre værdipapirer og kapitalandele
Koncern:			
Kostpris pr. 01.01.18	0	7.521.784	620.000
Tilgang i året	0	14.638.170	27.000
Kostpris pr. 31.12.18	0	22.159.954	647.000
Opskrivninger pr. 01.01.18	0	34.394.695	9.629
Valutakursregulering af udenlandske virksomheder	0	190.688	0
Opskrivninger i året	0	0	11.590
Nedskrivninger i året	0	-11.468.576	0
Årets resultat fra kapitalandele	0	-30.342.631	0
Udbytte relateret til kapitalandele	0	-350.000	0
Overførsler i årets løb til/fra andre poster	0	7.575.824	0
Opskrivninger pr. 31.12.18	0	0	21.219
Overførsler i årets løb til/fra andre poster	0	-7.575.824	0
Af- og nedskrivninger pr. 31.12.18	0	-7.575.824	0
Regnskabsmæssig værdi pr. 31.12.18	0	14.584.130	668.219
Modervirksomhed:			
Kostpris pr. 01.01.18	166.419.722	0	0
Tilgang i året	0	14.638.170	27.000
Kostpris pr. 31.12.18	166.419.722	14.638.170	27.000
Af- og nedskrivninger pr. 01.01.18	-23.665.157	0	0
Årets resultat fra kapitalandele	-7.991.179	-5.756.390	0
Udbytte relateret til kapitalandele	-10.000.000	0	0
Øvrige egenkapitalreguleringer fra kapitalandele	63.563	0	0
Af- og nedskrivninger pr. 31.12.18	-41.592.773	-5.756.390	0
Regnskabsmæssig værdi pr. 31.12.18	124.826.949	8.881.780	27.000

8. Værdipapirer og kapitalandele - fortsat -

Navn og hjemsted:	Ejerandel	Egenkapital DKK	Årets resultat DKK
Dattervirksomheder:			
Højvangen Holding ApS, Frederikshavn	33,33%	374.480.060	-23.973.537
Højvangen Private Equity ApS, Frederikshavn	100%	8.511.156	-44.101.150
Marine Exhaust Technology A/S, Frederikshavn	60%	-16.027.331	-434.525
ME Production A/S, Frederikshavn	100%	10.896.041	1.288.969
Kiermar Technology Holding ApS, Skanderborg	80%	-8.405.052	-2.436.853
Kiermar Technology A/S, Skanderborg	100%	-871.527	-2.090.972
Højvangen Ejendomme ApS, Frederikshavn	100%	-23.471.450	26.194.904
Ejendomsselskabet Sandholm 7 ApS, Frederikshavn	100%	159.270	522.877
Østerbro Brygge ApS, Frederikshavn	100%	4.903.761	5.271.128
Ejendomsselskabet af 09.03.2015 ApS, Frederikshavn	60%	35.438.301	35.067.306
Skelbækgade 30 ApS, Frederikshavn	80%	-270.985	42.898.849

Modervirksomheden ejer 33,33% af Højvangen Holding ApS, men har bestemmende indflydelse i selskabet i kraft af ejerskab af A-anparter, hvorfor selskabet er klassificeret som en dattervirksomhed.

9. Finansielle anlægsaktiver i øvrigt

Beløb i DKK	Deposita	Andre tilgodehavender
Koncern:		
Kostpris pr. 01.01.18	178.237	35.625.000
Tilgang i året	0	1.532.500
Afgang i året	-37.972	0
Kostpris pr. 31.12.18	140.265	37.157.500

	Koncern		Modervirksomhed	
	31.12.18 DKK	31.12.17 DKK	31.12.18 DKK	31.12.17 DKK

10. Igangværende arbejder for fremmed regning

Igangværende arbejder for fremmed regning	46.252.993	32.132.950	0	0
Acontofaktureringer	-69.108.571	-32.061.373	0	0
Igangværende arbejder for fremmed regning	-22.855.578	71.577	0	0
Igangværende arbejder	20.811.715	10.224.581	0	0
Modtagne forudbetalinger vedrørende igangværende arbejder for fremmed regning, kortfristet gældsforpligtelse	-43.667.293	-10.153.004	0	0
I alt	-22.855.578	71.577	0	0

11. Udskudt skat

Udskudt skat pr. 01.01.18	-4.573.979	-5.306.927	0	0
Udskudt skat indregnet i resultatopgørelsen	19.464.755	732.948	-94.737	0
Udskudt skat pr. 31.12.18	14.890.776	-4.573.979	-94.737	0

12. Periodeafgrænsningsposter

Andre periodeafgrænsningsposter	481.995	421.031	0	0
---------------------------------	---------	---------	---	---

13. Minoritetsinteresser

Minoritetsinteresser primo	275.960.589	248.887.208	0	0
Valutakursregulering af udenlandske virksomheder	127.125	-4.191.300	0	0
Betalt udbytte	-20.000.000	-6.000.000	0	0
Øvrige egenkapitalbevægelser	0	-139.050	0	0
Overførsler til/fra andre reserver	0	8.951.859	0	0
Minoritetsinteressernes andel af årets resultat	19.757.084	28.451.872	0	0
I alt	275.844.798	275.960.589	0	0

14. Andre hensatte forpligtelser

Beløb i DKK	Garanti- forpligtelser
Koncern:	
Forpligtelser pr. 01.01.18	1.596.250
Hensat i året	1.966.140
Forpligtelser pr. 31.12.18	3.562.390

	Koncern		Modervirksomhed	
	31.12.18 DKK	31.12.17 DKK	31.12.18 DKK	31.12.17 DKK
Andre hensatte forpligtelser forventes at fordele sig således:				
Kortfristede forpligtelser	3.562.390	1.596.250	0	0

15. Langfristede gældsforpligtelser

Beløb i DKK	Afdrag første år	Restgæld efter 5 år	Gæld i alt 31.12.18	Gæld i alt 31.12.17
Koncern:				
Gæld til realkreditinstitutter	4.397.435	117.468.672	136.453.038	110.133.456
Gæld til øvrige kreditinstitutter	0	0	19.000.000	19.000.000
Anden gæld	0	0	4.939.694	4.919.000
I alt	4.397.435	117.468.672	160.392.732	134.052.456

	Koncern		Modervirksomhed	
	31.12.18 DKK	31.12.17 DKK	31.12.18 DKK	31.12.17 DKK
Forudmodtaget leje	231.483	287.436	0	0

16. Periodeafgrænsningsposter

Forudmodtaget leje	231.483	287.436	0	0
--------------------	---------	---------	---	---

17. Eventualforpligtelser

Koncernen:

Leasingforpligtelser

Koncernen har indgået leasingkontrakter med en restløbetid på 27 - 82 måneder og en gennemsnitlig ydelse på t.DKK 540, i alt t.DKK 2.152.

Koncernen har indgået huslejekontrakt med en uopsigelighedsperiode på 6 måneder. Forpligtelsen udgør i uopsigelighedsperioden t.DKK 1.162.

Koncernen har indgået huslejekontrakt med en uopsigelighedsperiode på 3 måneder. Forpligtelsen udgør i uopsigelighedsperioden t.DKK 34.

Koncernen har indgået huslejekontrakt, som er uopsigelig indtil 1. april 2029, hvorefter lejemålet kan opsiges med 12 måneders varsel. Den gennemsnitlige årlige leje er på t.DKK 1.200.

Kautionsforpligtelser

Koncernen har stillet selvskyldnerkaution for associerede virksomheders gæld til kreditinstitutter. Kautionen er maksimeret til ca. 70 mio.DKK.

Andre eventualforpligtelser

Koncernen har afgivet betalingsgaranti t.DKK 818 overfor NJ Gruppen A/S.

Koncernen har underskrevet en regreserklæring overfor en kundes garantistiller. Regresforpligtelsen udgør maksimalt t.DKK 2.348 og løber til januar 2023.

Modervirksomheden:

Kautionsforpligtelser

Selskabet har stillet selvskyldnerkaution for tilknyttede virksomheders gæld til kreditinstitutter. Kautionen er maksimeret til t.DKK 9.400. Tilknyttede virksomheders gæld til omfattede kreditinstitutter udgør på balancedagen t.DKK 0.

Andre eventualforpligtelser

Selskabet er sambeskattet med øvrige selskaber i koncernen og hæfter solidarisk og ubegrænset for selskabsskatter og eventuelle forpligtelser til at indeholde kildekat på renter, royalties og udbytter for de sambeskattede selskaber. Den samlede kendte skatteforpligtelse for de sambeskattede selskaber udgør t.DKK 0 på balancedagen. Hæftelsen omfatter derudover eventuelle senere korrektioner til den opgjorte skatteforpligtelse som konsekvens af ændringer til sambeskatningsindkomsten mv.

18. Pantsætninger og sikkerhedsstillelser

Koncernen:

Til sikkerhed for gæld til realkreditinstitutter t.DKK 136.453 er der givet pant i grunde og bygninger samt investeringsejendomme, hvis regnskabsmæssige værdi udgør t.DKK 255.681.

Til sikkerhed for gæld til kreditinstitutter har koncernen afgivet virksomhedspant på t.DKK 40.000. Omfattede aktiver har en regnskabsmæssig værdi på t.DKK 38.557.

Modervirksomheden:

Selskabet har ikke stillet pant eller anden sikkerhed i aktiver.

19. Nærtstående parter

Bestemmende indflydelse	Grundlag for indflydelse
Bent Sørensen	Eneejer

	Koncern	
	2018 DKK	2017 DKK
Af- og nedskrivninger af immaterielle og materielle anlægsaktiver	-2.886.187	2.635.045
Dagsværdiregulering af investeringsejendomme	-69.103.875	0
Indtægter af kapitalandele i associerede virksomheder	41.811.207	-12.905.114
Indtægter af andre kapitalandele, værdipapirer og tilgodehavender, der er anlægsaktiver	-11.590	-8.094
Finansielle indtægter	-11.108.960	-34.849.611
Finansielle omkostninger	23.738.048	3.749.485
Skat af årets resultat	19.453.786	4.456.552
Øvrige reguleringer	-4.903.791	-156.967
I alt	-3.011.362	-37.078.704

20. Reguleringer til pengestrømsopgørelse

21. Anvendt regnskabspraksis

GENERELT

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med årsregnskabsloven for mellemstore koncerner og virksomheder i regnskabsklasse C.

Den anvendte regnskabspraksis er uændret i forhold til foregående år.

Generelt om indregning og måling

I resultatopgørelsen indregnes indtægter i takt med, at de indtjenes, herunder indregnes værdireguleringer af finansielle aktiver og forpligtelser. I resultatopgørelsen indregnes ligeledes alle omkostninger, herunder afskrivninger og nedskrivninger.

I balancen indregnes aktiver, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde selskabet, og aktivets værdi kan måles pålideligt. Forpligtelser indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå selskabet, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt. Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til kostpris. Efterfølgende måles aktiver og forpligtelser som beskrevet nedenfor for hver enkelt regnskabspost.

Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige tab og risici, der fremkommer inden årsrapporten aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen.

KONCERNREGNSKAB

Koncernregnskabet omfatter modervirksomheden og dens dattervirksomheder, hvori modervirksomheden direkte eller indirekte besidder mere end 50% af stemmerettighederne, eller gennem aftaler har en bestemmende indflydelse. Virksomheder, hvori koncernen besidder kapitalandele, mellem 20% og 50% af stemmerettighederne og udøver betydelig, men ikke bestemmende indflydelse, betragtes som associerede virksomheder.

De regnskaber, der anvendes til brug for konsolideringen, aflægges i overensstemmelse med koncernens regnskabspraksis.

Koncernregnskabet er udarbejdet som et sammendrag af regnskaber for modervirksomheden og dattervirksomhederne ved sammenlægning af regnskabsposter af ensartet karakter. Ved konsolideringen er der foretaget eliminering af koncerninterne indtægter og omkostninger, besiddelser af kapitalandele, interne mellemværender og udbytter samt gevinster og tab ved transaktioner mellem de konsoliderede virksomheder i det omfang, de underliggende aktiver og forpligtelser ikke er realiserede.

21. Anvendt regnskabspraksis - fortsat -**Minoritetsinteresser**

I koncernregnskabet indregnes dattervirksomhedernes regnskabsposter 100%. Minoritetsinteressernes forholdsmæssige andel af dattervirksomhedernes egenkapital klassificeres som en del af koncernegenkapitalen. Dattervirksomhedernes resultater fordeles via resultatdisponeringen forholdsmæssigt til minoritetsinteresserne og modervirksomhedens andel af egenkapitalen.

Køb af minoritetsandele i en dattervirksomhed og salg af minoritetsandele i en dattervirksomhed, som ikke medfører ophør af kontrol, behandles i koncernregnskabet som egenkapitaltransaktioner, og forskellen mellem vederlaget og den regnskabsmæssige værdi allokeres til modervirksomhedens andel af egenkapitalen.

VALUTA

Årsrapporten er aflagt i danske kroner.

Transaktioner i fremmed valuta omregnes ved første indregning til transaktionsdagens kurs. Valutakursdifferencer, der opstår mellem transaktionsdagens kurs og kursen på betalingsdagen, indregnes i resultatopgørelsen som en finansiel post. Tilgodehavender, gældsforpligtelser og andre monetære poster i fremmed valuta omregnes til balancedagens valutakurs. Forskellen mellem balancedagens kurs og kursen på tidspunktet for tilgodehavendets eller gældsforpligtelsens opståen eller indregning i seneste årsrapport indregnes i resultatopgørelsen under finansielle indtægter og omkostninger. Anlægsaktiver, varebeholdninger og andre ikke monetære aktiver, der er erhvervet i fremmed valuta, omregnes til historiske valutakurser.

Ved indregning af udenlandske dattervirksomheder og associerede virksomheder, der er selvstændige enheder, omregnes resultatopgørelserne til transaktionsdagens kurser eller tilnærmede gennemsnitlige valutakurser. Balanceposterne omregnes til balancedagens valutakurser. Valutakursreguleringer, opstået ved omregning af egenkapitaler ved årets begyndelse til balancedagens valutakurser og ved omregning af resultatopgørelser fra gennemsnitskurser til balancedagens valutakurser, indregnes direkte i egenkapitalen.

Kursregulering af mellemværender med selvstændige udenlandske dattervirksomheder og associerede virksomheder, der måles efter indre værdis metode og hvor mellemværendet anses for en del af den samlede investering, indregnes direkte i egenkapitalen. Ved afhændelse af de selvstændige udenlandske enheder indregnes de akkumulerede valutakursdifferencer i resultatopgørelsen.

LEASINGKONTRAKTER

Leasingydelser vedrørende operationelle leasingkontrakter indregnes lineært i resultatopgørelsen over leasingperioden.

21. Anvendt regnskabspraksis - fortsat -**RESULTATOPGØRELSE****Bruttoresultat**

Bruttoresultat indeholder nettoomsætning samt andre eksterne omkostninger.

Nettoomsætning

Indtægter ved salg af varer indregnes i resultatopgørelsen, såfremt levering og risikoovergang til køber har fundet sted inden udgangen af regnskabsåret, og når salgsbeløbet kan opgøres pålideligt og forventes indbetalt. Nettoomsætning måles til dagsværdi og opgøres ekskl. moms og afgifter opkrævet på vegne af tredjemand samt med fradrag af rabatter.

Entreprisekontrakter, hvor der leveres anlæg med høj grad af individuel tilpasning, indregnes i nettoomsætningen i takt med, at produktionen udføres, hvorved nettoomsætningen svarer til salgsværdien af årets udførte arbejder (produktionsmetoden).

Indtægter ved udlejning af ejendomme indregnes i resultatopgørelsen i den periode, de vedrører. Nettoomsætningen måles til dagsværdi og opgøres ekskl. moms og rabatter.

Andre eksterne omkostninger

Andre eksterne omkostninger omfatter omkostninger til distribution, salg og reklame, administration, lokaler og tab på debitorer i det omfang, de ikke overstiger normale nedskrivninger.

Personaleomkostninger

Personaleomkostninger omfatter løn, gager samt øvrige personalerelaterede omkostninger.

Af- og nedskrivninger

Afskrivninger på immaterielle og materielle anlægsaktiver tilsigter, at der sker systematisk afskrivning over aktivernes forventede brugstid. Der foretages lineære afskrivninger baseret på følgende brugstider og restværdier:

21. Anvendt regnskabspraksis - fortsat -

	Brugstid, år	Rest- værdi, procent
Færdiggjorte udviklingsprojekter	5 - 10	0
Erhvervede rettigheder	5	0
Goodwill	5	0
Bygninger	10 - 50	0 - 75
Indretning af lejede lokaler	5	0
Produktionsanlæg og maskiner	5 - 15	0
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	3 - 7	0

Goodwill afskrives over 5 år. Brugstiden er fastsat under hensyntagen til de forventede fremtidige nettoindtægter fra den virksomhed eller aktivitet, som goodwill er knyttet til.

Grunde afskrives ikke.

Investeringsejendomme afskrives ikke.

Afskrivningsgrundlaget er aktivets kostpris fratrukket forventet restværdi ved afsluttet brugstid. Afskrivningsgrundlaget reduceres endvidere med eventuelle nedskrivninger. Brugstiden og restværdien fastsættes, når aktivet er klar til brug, og revurderes årligt.

Nedskrivninger af immaterielle og materielle anlægsaktiver foretages efter anvendt regnskabspraksis omtalt i afsnittet "Nedskrivning af anlægsaktiver".

Dagsværdiregulering af investeringsejendomme

Under dagsværdiregulering af investeringsejendomme indregnes urealiserede værdireguleringer af investeringsejendomme samt realiserede gevinster og tab ved salg.

Andre driftsomkostninger

Andre driftsomkostninger omfatter omkostninger af sekundær karakter i forhold til virksomhedens aktiviteter, herunder tab ved salg af immaterielle og materielle anlægsaktiver.

Indtægter af kapitalandele i tilknyttede og associerede virksomheder

For kapitalandele i dattervirksomheder, der i modervirksomheden måles efter indre værdis metode, indregnes andelen af virksomhedernes resultat i resultatopgørelsen efter eliminering af urealiserede interne gevinster og tab og med fradrag af eventuel af- og nedskrivning af goodwill.

21. Anvendt regnskabspraksis - fortsat -

Indtægter af kapitalandele i dattervirksomheder og associerede virksomheder omfatter ligeledes gevinster og tab ved salg af kapitalandele.

Indtægter af andre kapitalandele, værdipapirer og tilgodehavender, der er anlægsaktiver

Heri indregnes renteindtægter, udbytter, urealiserede kursgevinster samt realiserede afhændelsesgevinster.

Udbytte fra andre kapitalandele indtægtsføres i det regnskabsår, hvor udbyttet deklareres.

Andre finansielle poster

Under andre finansielle poster indregnes renteindtægter og renteomkostninger, valutakursgevinster og -tab ved transaktioner i fremmed valuta, gevinster og tab på andre værdipapirer og kapitalandele m.v.

Amortisering af kurstab og låneomkostninger vedrørende finansielle forpligtelser indregnes løbende som finansiell omkostning.

Udbytte fra andre kapitalandele indtægtsføres i det regnskabsår, hvor udbyttet deklareres.

Skat af årets resultat

Årets aktuelle og udskudte skatter indregnes i resultatopgørelsen som skat af årets resultat med den del, der kan henføres til årets resultat, og direkte i egenkapitalen med den del, der kan henføres til poster indregnet direkte i egenkapitalen.

Selskabet er sambeskattet med danske koncernforbundne virksomheder. Modervirksomheden fungerer som administrationsselskab for sambeskatningen og afregner som følge heraf alle betalinger af selskabsskat med skattemyndighederne.

Den aktuelle danske selskabsskat fordeles ved afregning af sambeskatningsbidrag mellem de sambeskattede virksomheder i forhold til disses skattepligtige indkomster. I tilknytning hertil modtager virksomheder med skattemæssigt underskud sambeskatningsbidrag fra virksomheder, der har kunnet anvende dette underskud til nedsættelse af eget skattemæssigt overskud.

21. Anvendt regnskabspraksis - fortsat -**BALANCE****Immaterielle anlægsaktiver***Færdiggjorte udviklingsprojekter*

Udviklingsprojekter indregnes i balancen, hvor projektet tilsigter at udvikle et bestemt produkt eller en bestemt proces, som selskabet har til hensigt at fremstille henholdsvis benytte i produktionen. Udviklingsprojekter måles ved første indregning til kostpris. Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen med tillæg af omkostninger direkte foranlediget af anskaffelsen, herunder lønninger og afskrivninger, der direkte kan henføres til udviklingsprojekterne, indtil aktivet er klar til brug. Renter af lån til at finansiere udviklingsprojekter i udviklingsperioden indregnes ikke i kostprisen. Øvrige udviklingsprojekter og udviklingsomkostninger indregnes i resultatopgørelsen i det år, de afholdes.

Udviklingsprojekter måles efterfølgende i balancen til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger.

Færdiggjorte udviklingsprojekter afskrives lineært baseret på brugstider, som fremgår af afsnittet "Af- og nedskrivninger".

Erhvervede rettigheder

Erhvervede rettigheder måles i balancen til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger.

Erhvervede rettigheder afskrives lineært baseret på brugstider, som fremgår af afsnittet "Af- og nedskrivninger".

Goodwill

Goodwill måles i balancen til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger.

Goodwill afskrives lineært baseret på brugstider, som fremgår af afsnittet "Af- og nedskrivninger".

Gevinster og tab ved afhændelse af immaterielle anlægsaktiver

Gevinster og tab ved afhændelse af immaterielle anlægsaktiver opgøres som forskellen mellem en eventuel salgspris med fradrag af salgsomkostninger og den regnskabsmæssige værdi på salgstidspunktet.

21. Anvendt regnskabspraksis - fortsat -

Materielle anlægsaktiver

Investeringsjendomme

Investeringsjendomme omfatter investering i grunde og bygninger med det formål at opnå afkast af den investerede kapital i form af løbende driftsafkast og kapitalgevinst ved salg. Investeringsjendomme indregnes på erhvervelsestidspunktet til kostpris. Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen med tillæg af omkostninger direkte foranlediget af anskaffelsen indtil aktivet er klar til brug. Investeringsjendomme måles efterfølgende til dagsværdi med værdireguleringer i resultatopgørelsen. Ved beregning af dagsværdien anvendes en individuelt fastsat diskonteringsfaktor ved en kapitalisering af et markedsbaseret driftsafkast af ejendommen. Der er ikke anvendt en valuar i forbindelse med fastsættelse af dagsværdien.

Øvrige materielle anlægsaktiver

Øvrige materielle anlægsaktiver omfatter grunde og bygninger, indretning af lejede lokaler, produktionsanlæg og maskiner samt andre anlæg, driftsmateriel og inventar.

Øvrige materielle anlægsaktiver måles i balancen til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger.

Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen samt omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen indtil aktivet er klar til brug. Renter af lån til at finansiere fremstillingen indregnes i kostprisen.

Kostprisen for et samlet aktiv opdeles i separate bestanddele, der afskrives hver for sig, hvis brugstiden på de enkelte bestanddele er forskellig.

Øvrige materielle anlægsaktiver afskrives lineært baseret på brugstider og restværdier, som fremgår af afsnittet "Af- og nedskrivninger".

Materielle anlægsaktiver under udførelse

Materielle anlægsaktiver under udførelse måles til kostpris. Afholdte omkostninger vedrørende materielle anlægsaktiver under udførelse overføres til den relevante aktivkategori, når aktivet er klar til brug.

Gevinster eller tab ved afhændelse af materielle anlægsaktiver

Gevinster eller tab ved afhændelse af materielle anlægsaktiver opgøres som forskellen mellem en eventuel salgspris med fradrag af salgsomkostninger og den regnskabsmæssige værdi på salgstidspunktet fratrukket eventuelle omkostninger til bortskaffelse.

21. Anvendt regnskabspraksis - fortsat -**Kapitalandele i tilknyttede og associerede virksomheder**

I koncernens balance indregnes og måles associerede virksomheder efter den indre værdis metode, hvilket indebærer, at kapitalandelene måles til den forholdsmæssige andel af virksomhedernes regnskabsmæssige indre værdi, opgjort efter koncernens regnskabspraksis, reguleret for resterende værdi af positiv eller negativ goodwill samt forholdsmæssige interne gevinster og tab.

I modervirksomhedens balance måles kapitalandele i dattervirksomheder og associerede virksomheder efter den indre værdis metode, hvilket indebærer, at kapitalandelene måles til den forholdsmæssige andel af virksomhedernes regnskabsmæssige indre værdi, opgjort efter modervirksomhedens regnskabspraksis, reguleret for resterende værdi af positiv eller negativ goodwill samt gevinster og tab ved transaktioner med de pågældende virksomheder.

Nedskrivning af anlægsaktiver

Den regnskabsmæssige værdi af anlægsaktiver, der ikke måles til dagsværdi, vurderes årligt for indikationer på værdiforringelse ud over det, som udtrykkes ved afskrivning.

Hvis selskabets realiserede afkast af et aktiv eller en gruppe af aktiver er lavere end forventet, anses dette som en indikation på værdiforringelse.

Foreligger der indikationer på værdiforringelse, foretages nedskrivningstest af hvert enkelt aktiv henholdsvis hver gruppe af aktiver.

Der foretages nedskrivning til genindvindingsværdien, hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Som genindvindingsværdi anvendes den højeste værdi af nettosalgspris og kapitalværdi. Kapitalværdien opgøres som nutidsværdien af de forventede nettopengestrømme fra anvendelsen af aktivet eller aktivgruppen samt forventede nettopengestrømme ved salg af aktivet eller aktivgruppen efter endt brugstid.

Nedskrivninger tilbageføres, når begrundelsen for nedskrivningen ikke længere består. Nedskrivninger på goodwill tilbageføres ikke.

Varebeholdninger

Varebeholdninger måles til kostpris efter FIFO-princippet. Der nedskrives til nettorealiseringsværdien, hvis denne er lavere.

Kostpris for råvarer og hjælpematerialer samt handelsvarer opgøres som købspriser med tillæg af omkostninger direkte foranlediget af anskaffelsen.

21. Anvendt regnskabspraksis - fortsat -

Kostpris for fremstillede færdigvarer og varer under fremstilling opgøres som værdien af direkte og indirekte medgåede materialer og løn. Indirekte produktionsomkostninger indeholder indirekte materialer og løn samt vedligeholdelse af og afskrivning på de i produktionsprocessen benyttede maskiner, fabriksbygninger og udstyr samt omkostninger til fabriksadministration og ledelse. Renter af lån til at finansiere fremstillingen indregnes ikke i kostprisen.

Nettorealisationsværdien for varebeholdninger opgøres som salgssum med fradrag af færdiggørelsesomkostninger og omkostninger, der afholdes for at effektuere salget, og fastsættes under hensyntagen til omsættelighed, ukurans og udvikling i forventet salgspris.

Tilgodehavender

Tilgodehavender måles til amortiseret kostpris, hvilket sædvanligvis svarer til pålydende værdi med fradrag af nedskrivninger til imødegåelse af tab.

Nedskrivninger til imødegåelse af tab opgøres på grundlag af en individuel vurdering af de enkelte tilgodehavender, når der på individuelt niveau foreligger en objektiv indikation på, at et tilgodehavende er værdiforringet.

Deposita, der er indregnet under aktiver, omfatter betalte deposita til udlejer vedrørende selskabets indgåede lejeaftaler.

Igangværende arbejder for fremmed regning

Igangværende arbejder for fremmed regning måles til salgsværdien af det udførte arbejde med fradrag af foretagne acontofaktureringer på det enkelte igangværende arbejde.

Salgsværdien måles på baggrund af færdiggørelsesgraden på balancedagen og de samlede forventede indtægter på de enkelte igangværende arbejder. Færdiggørelsesgraden for det enkelte igangværende arbejde beregnes normalt som forholdet mellem det anvendte ressourceforbrug og det totale budgetterede ressourceforbrug. For enkelte igangværende arbejder, hvor ressourceforbruget ikke kan anvendes som grundlag, er der i stedet benyttet forholdet mellem afsluttede delaktiviteter og de samlede delaktiviteter for det enkelte igangværende arbejde.

Hvis salgsværdien for et igangværende arbejde ikke kan opgøres pålideligt, måles salgsværdien til de medgåede omkostninger eller nettorealisationsværdien, hvis denne er lavere.

Det enkelte igangværende arbejde indregnes i balancen under tilgodehavender eller gældsforpligtelser afhængigt af, hvorvidt nettoværdien af salgsværdien med fradrag af modtagne forudbetalinger er positiv eller negativ.

21. Anvendt regnskabspraksis - fortsat -

Når det er sandsynligt, at de totale omkostninger vil overstige de samlede indtægter på det enkelte igangværende arbejde, indregnes det samlede forventede tab som en hensat forpligtelse.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter, der er indregnet under aktiver, omfatter afholdte omkostninger vedrørende efterfølgende regnskabsår.

Andre værdipapirer og kapitalandele

Andre værdipapirer måles til dagsværdi svarende til kursværdien på balancedagen.

Kapitalandele, der ikke er klassificeret som tilknyttede eller associerede virksomheder, og som ikke handles på et aktivt marked, måles i balancen til kostpris. Andre kapitalandele klassificeret som omsætningsaktiver nedskrives til nettorealiseringsværdien, såfremt denne er lavere. Andre kapitalandele, der handles på et aktivt marked, måles til dagsværdi svarende til kursværdien på balancedagen.

Likvide beholdninger

Likvide beholdninger omfatter indestående på bankkonti samt kontante beholdninger.

Egenkapital

Nettoopskrivning af kapitalandele i dattervirksomheder og associerede virksomheder indregnes i modervirksomhedens årsregnskab under egenkapitalen i reserve for nettoopskrivning efter indre værdis metode i det omfang, den regnskabsmæssige værdi overstiger kostprisen.

Et beløb svarende til de i balancen indregnede omkostninger til internt oparbejdede udviklingsprojekter indregnes under egenkapitalen i reserve for udviklingsomkostninger. Reserven måles med fradrag af udskudt skat og reduceres med af- og nedskrivninger på aktivet. Såfremt en nedskrivning af udviklingsomkostninger senere tilbageføres, reableres reserven med et tilsvarende beløb. Reserven opløses, når udviklingsomkostningerne udgår af virksomhedens drift, og det resterende beløb overføres til overført resultat. I overensstemmelse med lov nr. 738 om ændring af årsregnskabsloven m.v. af 1. juni 2015 foretages indregning i reserven først med virkning for udviklingsomkostninger, der indregnes første gang i balancen fra og med 01.01.16.

21. Anvendt regnskabspraksis - fortsat -

Hensatte forpligtelser

Andre hensatte forpligtelser omfatter forventede omkostninger til garantiforpligtelser, tab på igangværende arbejder, omstruktureringer m.v. og indregnes, når selskabet på balancedagen har en retlig eller faktisk forpligtelse, og det er sandsynligt, at indfrielse af forpligtelsen vil medføre et forbrug af selskabets økonomiske ressourcer. Hensatte forpligtelser måles til nettorealiseringsværdi eller dagsværdi, såfremt forpligtelsen forventes indfriet på længere sigt.

Garantiforpligtelser omfatter forpligtelser til udbedring af arbejder inden for garantiperioden på 1 – 5 år. Garantiforpligtelser måles til nettorealiseringsværdi og indregnes på grundlag af tidligere års erfaringer med garantiarbejder.

Aktuelle og udskudte skatter

Skyldig og tilgodehavende aktuel skat indregnes i balancen som beregnet skat af årets skattepligtige indkomst, reguleret for betalte acontoskatter.

Skyldige og tilgodehavende sambeskatningsbidrag indregnes i balancen som selskabsskat under tilgodehavender eller gældsforpligtelser.

Udskudte skatteforpligtelser og udskudte skatteaktiver beregnes af alle midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssige og skattemæssige værdier af aktiver og forpligtelser. Der indregnes dog ikke udskudt skat af midlertidige forskelle vedrørende skattemæssigt ikke afskrivningsberettiget goodwill samt andre poster, hvor midlertidige forskelle, bortset fra virksomhedsovertagelser, er opstået på anskaffelsestidspunktet uden at have effekt på resultat eller skattepligtig indkomst. I de tilfælde, hvor opgørelse af skatteværdien kan foretages efter forskellige beskatningsregler, måles udskudt skat på grundlag af den af ledelsen planlagte anvendelse af aktivet henholdsvis afvikling af forpligtelsen.

Udskudte skatteaktiver indregnes med den værdi, de efter vurdering forventes at kunne realiseres til ved modregning i udskudte skatteforpligtelser inden for samme skattejurisdiktion eller ved udligning i skat af fremtidig indtjening.

Udskudt skat måles på grundlag af de skatteregler og skattesatser i de respektive lande, der med balancedagens lovgivning vil være gældende, når den udskudte skat forventes udløst som aktuel skat.

Gældsforpligtelser

Deposita, der er indregnet under forpligtelser, omfatter indbetalte deposita fra lejere vedrørende selskabets lejemål.

Langfristede gældsforpligtelser måles til kostpris på tidspunktet for stiftelse af gældsforholdet (lånoptagelsen). Gældsforpligtelserne måles herefter til amortiseret kostpris, hvor kurstab og låneom-

21. Anvendt regnskabspraksis - fortsat -

kostninger indregnes i resultatopgørelsen som en finansiel omkostning over løbetiden på grundlag af den beregnede, effektive rente på tidspunktet for stiftelse af gældsforholdet.

Kortfristede gældsforpligtelser måles til amortiseret kostpris, hvilket normalt svarer til gældens pålydende værdi.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter, indregnet under forpligtelser, omfatter modtagne indbetalinger vedrørende indtægter i de efterfølgende regnskabsår.

PENGESTRØMSOPGØRELSE

Pengestrømsopgørelsen opstilles efter den indirekte metode og viser pengestrømme fra driften, investeringer og finansiering samt likvider ved årets begyndelse og slutning.

Pengestrømme fra driften opgøres som årets resultat, reguleret for ikke kontante driftsposter, betalte selskabsskatter og ændringer i driftskapitalen.

Pengestrømme fra investeringer omfatter betalinger i forbindelse med køb og salg af virksomheder og finansielle aktiver samt køb, udvikling, forbedring og salg af immaterielle og materielle anlægsaktiver.

Pengestrømme fra finansiering omfatter ændringer i modervirksomhedens anpartskapital og omkostninger forbundet hermed og finansiering fra udbetalt udbytte til ejerne, samt optagelse af og afdrag på langfristede gældsforpligtelser.

Likviditeten ved årets begyndelse og slutning sammensætter sig af likvide beholdninger og kortfristet gæld til kreditinstitutter.